

Số: /BC-HĐND

Đồng Tháp, ngày 07 tháng 12 năm 2023

BÁO CÁO

Thẩm tra dự thảo Nghị quyết ban hành chương trình giải quyết tình trạng xây dựng công trình, nhà ở lán, chiếm sông, kênh, rạch trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp đến năm 2030 (bổ sung)

Căn cứ Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 19 tháng 6 năm 2015; Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Chính phủ và Luật Tổ chức chính quyền địa phương ngày 22 tháng 11 năm 2019.

Ngày 20/11/2023, Ban Pháp chế đã tổ chức và Báo cáo thẩm tra nội dung dự thảo Nghị quyết ban hành chương trình giải quyết tình trạng xây dựng công trình, nhà ở lán, chiếm sông, kênh, rạch trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp đến năm 2030. Qua thảo luận tại các Tổ đại biểu HĐND Tỉnh (ngày 28-29/11/2023), dự thảo Nghị quyết đã nhận được sự quan tâm đặc biệt của đại biểu HĐND Tỉnh, chính quyền các cấp và người dân.

Từ kết quả tổng hợp của các Tổ đại biểu HĐND Tỉnh và tình hình thực tế, thực hiện ý kiến của Thường trực HĐND Tỉnh, Ban Pháp chế báo cáo thẩm tra bổ sung có đánh giá cụ thể một số nội dung trong dự thảo Nghị quyết như sau:

1. Về thẩm quyền ban hành

Căn cứ quy định của Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2019¹ và Luật Ngân sách nhà nước năm 2015².

2. Tính khả thi của dự thảo Nghị quyết

Thống kê số lượng lán chiếm là **45.157** trường hợp (nhà ở **40.298**, công trình **4.859**), ở hầu hết các huyện và thành phố, nhiều nhất ở các huyện: Hồng Ngự, Tam Nông, Thanh Bình, Cao Lãnh, đến năm 2030 giải quyết khoảng 50% những trường hợp này. Đối tượng khi triển khai thực hiện Chương trình sẽ tác động, ảnh hưởng rất lớn đến người dân và xã hội - kinh tế của Tỉnh, làm thay đổi về tập quán, nơi ở và sinh kế, việc làm - thu nhập, học hành, đào tạo nghề, sự thích ứng trong điều kiện hoàn cảnh mới..., đòi hỏi các cấp, các ngành, các tổ chức chính trị - xã hội phải có những giải pháp, phương án giải quyết thật cụ thể, thiết thực góp phần ổn định tình hình an sinh, trật tự xã hội, nếp sống văn minh cho trước mắt và về lâu dài.

Nguồn kinh phí thực hiện Chương trình là 1.951,505 tỷ đồng từ ngân sách nhà nước theo phân cấp, nguồn huy động, lồng ghép từ các chương trình, kế hoạch, dự án được cấp thẩm quyền phê duyệt và các nguồn vốn hợp pháp khác, được phân kỳ cho hai giai đoạn 2023-2025 và 2026-2030, đặt ra yêu cầu

¹ Điểm b, h khoản 3 Điều 19 Luật Tổ chức chính quyền địa phương năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2019.

² Khoản 8 Điều 30 Luật Ngân sách nhà nước năm 2015.

rất cao về khả năng bố trí, lồng ghép, cân đối nguồn ngân sách địa phương và các phương án huy động các nguồn lực để cùng lúc thực hiện những nhiệm vụ, mục tiêu, chương trình khác của tỉnh.

3. Dự thảo Nghị quyết

- **Về thể thức, bố cục:** Thực hiện theo Nghị định 30/2020/NĐ-CP.

- **Tên gọi dự thảo Nghị quyết:**

Đề nghị UBND Tỉnh điều chỉnh tên gọi của dự thảo Nghị quyết sao cho phù hợp với mục đích, yêu cầu và nội hàm của Chương trình, để phân định rõ trách nhiệm và thẩm quyền với lý do sau:

+ Xử lý vi phạm, xem xét giải quyết việc di dời, bố trí tái định cư là thẩm quyền, trách nhiệm của UBND các cấp theo luật định.

+ Hội đồng nhân dân là cơ quan giám sát việc thực thi Hiến pháp, luật pháp và ban hành những chính sách theo luật định.

- **Quan điểm của Ban Pháp chế:**

Ban Pháp chế rất đồng tình và thống nhất cao với chủ trương giải quyết tình trạng xây dựng công trình, nhà ở lấn, chiếm sông, kênh, rạch nhằm không để phát sinh các trường hợp vi phạm mới; từng bước giải quyết các trường hợp lấn, chiếm, sông, kênh, rạch đã tồn tại trước đây; định hướng cho các hoạt động chỉnh trang đô thị, quản lý trật tự xây dựng và phát triển đô thị, nông thôn theo hướng văn minh, hiện đại đến năm 2030.

Đây là một Chương trình sử dụng nguồn kinh phí rất lớn, tác động rất nhiều đến nhiều giai tầng, thành phần trong xã hội, ảnh hưởng tác động đến nhiều vấn đề về đời sống, nơi ở, quyền con người được Hiến pháp quy định, nhưng cơ quan tham mưu chỉ tổ chức mời một số ngành để trao đổi và thống nhất về nguồn vốn, kinh phí (ngày 12/9/2023); lấy ý kiến nhiệm vụ chi ngân sách của địa phương (Công văn số 2247/SXD-TTr ngày 19/9/2023); họp lấy ý kiến hoàn chỉnh Đề án (ngày 21/3/2022) trong đó thành phần tham dự gồm đại lãnh đạo các ngành tỉnh, riêng một số ngành cử Trưởng phòng hoặc Phó Trưởng phòng hoặc Chuyên viên, riêng cấp huyện chỉ có lãnh đạo Phòng Kinh tế - Hạ tầng.

Đề tạo được đồng thuận, nhất trí cao trong triển khai thực hiện Chương trình, đề nghị UBND Tỉnh:

+ Với mục tiêu: để giải quyết khoảng 5.000 trường hợp nhà ở, công trình lấn, chiếm sông, kênh, rạch cho giai đoạn 2023-2025, phải xem xét, cân nhắc và các bước thực hiện sao cho phù hợp, hiệu quả (*thời gian còn lại là 02 năm, trong khi quy trình thực hiện quy hoạch kế hoạch sử dụng đất; công tác kêu gọi đầu tư các dự án nhà ở, công trình về hồ sơ, thủ tục mất nhiều thời gian*).

+ Tổ chức hội nghị hoặc hội thảo khoa học lấy ý kiến từ các chuyên gia, nhà khoa học, nhà quản lý, người dân chịu sự tác động trực tiếp; cần thiết trao đổi học tập kinh nghiệm các địa phương như: Hà Nội, Thành phố Hồ Chí Minh

và các tỉnh lân cận để rút ra bài học kinh nghiệm trong xử lý rủi ro, những tác động xấu của chương trình đến các giai tầng, thành phần xã hội; những kinh nghiệm trong việc huy động các nguồn lực xã hội, ưu đãi khuyến khích kêu gọi đầu tư; chính sách giải quyết các vấn đề an sinh xã hội, việc làm, học tập, thu nhập, tái định cư bền vững đối với các đối tượng này.

+ Đề nghị Ủy ban MTTQ Việt Nam Tỉnh và các tổ chức chính trị - xã hội tham gia phản biện xã hội về dự thảo Nghị quyết ban hành Chương trình giải quyết tình trạng xây dựng công trình, nhà ở lấn, chiếm sông, kênh, rạch trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp đến năm 2030 và những năm tiếp theo.

+ Cần làm rõ quỹ đất dành cho phát triển nhà ở, quỹ đất kêu gọi đầu tư nhà ở xã hội... để triển khai thực chương trình sao cho hợp lý.

+ Nguồn kinh phí từ ngân sách địa phương theo phân cấp và nguồn đối ứng đối với các chương trình, dự án, kế hoạch được lồng ghép cho từng giai đoạn, từ địa phương...

- Đề xuất của Ban Pháp chế

+ Điều chỉnh tên gọi của dự thảo Nghị quyết cho phù hợp với phạm vi, đối tượng, mục đích, yêu cầu.

+ Đề nghị tiếp tục tổ chức nhận định, đánh giá các phương án triển khai thực hiện đầy đủ hơn nhằm tạo sự nhất trí, đồng thuận của các tầng lớp nhân dân và trong cả hệ thống chính trị.

+ Đề nghị Hội đồng nhân dân Tỉnh xem xét chưa thông qua Nghị quyết tại kỳ họp này và giao UBND Tỉnh tiếp tục có các bước hoàn thiện nội dung Nghị quyết theo báo cáo thẩm tra và ý kiến thảo luận của đại biểu HĐND Tỉnh để trình tại kỳ họp HĐND Tỉnh gần nhất.

Trên đây là Báo cáo thẩm tra của Ban Pháp chế HĐND Tỉnh đối với dự thảo dự thảo Nghị quyết ban hành chương trình giải quyết tình trạng xây dựng công trình, nhà ở lấn, chiếm sông, kênh, rạch trên địa bàn tỉnh Đồng Tháp đến năm 2030 (bổ sung).

Kính trình HĐND Tỉnh xem xét, tiếp tục thảo luận./.

Nơi nhận:

- Thường trực Hội đồng nhân dân Tỉnh;
- Ủy ban nhân dân Tỉnh;
- Đại biểu Hội đồng nhân dân Tỉnh;
- Văn phòng Đoàn ĐBQH và HĐND Tỉnh;
- Văn phòng Ủy ban nhân dân Tỉnh;
- Lưu: VT, BPC, Phòng Công tác HĐND(PVN).

**TM. BAN PHÁP CHẾ
TRƯỞNG BAN**

Nguyễn Hữu Đức